

El ratolí i les disfresses

Irene Verdú & Noèlia Conca

15

© Irene Verdú

Il·lustracions de Noèlia Conca

165 x 190 mm., 32 pàgines

Enquadernació en rústica

© 2011 Edicions del Bullent, SL

De la Taronja, 16 - 46210 Picanya

☎ 961 590 883

info@bullent.net

Disseny: Miquel Mollà

PROPOSTES DIDÀCTIQUES I SUGGERIMENTS DE LECTURA per Sergio Pedrós

A. PER AL PROFESSORAT

a) Justificació didàctica

El ratolí i les disfresses és una lectura amena, divertida i plena d'imaginació. Va dirigida principalment als alumnes de Primer Cicle. És una obra que ajuda a potenciar l'autonomia i la motivació del xicotet/a lector/a i que, a més a més, ens introdueix en una nova tipologia de text, el poema.

També trobarem continguts transversals dins de les estrofes, com per exemple: l'amistat, el respecte per les coses, aprendre a ajudar als altres... que més tard podem treballar a la classe.

Aquest poema ens serà de gran utilitat per introduir alguns continguts relacionats amb l'àrea de Coneixement del Medi com els següents: la situació geogràfica de les ciutats que visita la rateta i els llocs que vol visitar el ratolinet, conèixer els costums i les característiques principals d'aquests països o ciutats i, entre altres, identificar alguns dels monuments més importants del món.

Pel que fa als continguts relacionats amb la llengua, dir que la imaginació del ratolí ens capfica dins de moltes aventures i personatges intrínsecs a la literatura infantil. Contes o històries amb personatges coneguts: els indis, els prínceps, els samurais, els pirates, els monstres, etc. Tots aquests fan que augmente la motivació de l'alumne cap a la lectura.

Finalment cal assenyalar que, les activitats de comprensió lectora d'aquesta guia didàctica, són un complement interessant i que a més de facilitar-nos el treball a l'aula, ens poden ajudar a crear les nostres pròpies activitats, realitzant variacions, ampliacions i reduccions dels diferents exercicis per tal d'adaptar-nos a les necessitats dels nostres alumnes.

b) Argument

Gràcies a les estrofes, els versos i les rimes, l'autora ens introdueix en el món fabulós d'un ratolinet molt fantasiós, al que li agrada somniar que és un heroi i que viu nombroses aventures. Qualsevol retall de totes les disfresses que troba pel racó li serveixen, són un tresor.

Com que és un ratolí tan entremaliat i somniador, a tothom porta de cap perquè va ratant i fent forats a les disfresses.

Però un dia, arriba una rateta que ha viatjat pel món sencer i li explica com són els meravellosos llocs que ha visitat. El ratolí, bocabadat i molt content, decideix que ell també vol veure el que hi ha fora del seu cau i se'n va amb la seva nova amiga a viatjar per tot el món.

c) Personatges

- **El ratolí:** és un personatge al que li agrada viure al racó de les disfresses. Es passa tot el temps rosegant les teles. És molt somniador i a sovint li agrada pensar que és un heroi i que viu admirables aventures.

- **La rateta viatgera:** és una rateta que ha viatjat per tot el món. Un dia arriba al racó del ratolí i li conta les coses fantàstiques que ha vist. Com que és molt aventurera se'n va amb el ratolinet a continuar els seus viatges.

d) Objectius.

- Despertar l'interés de l'alumne cap a la lectura.
- Desenvolupar l'autonomia.
- Millorar l'expressió escrita.
- Aprendre vocabulari.
- Potenciar la imaginació.
- Conèixer el poema.
- Descobrir l'amistat.
- Descobrir llocs geogràfics importants i les seves característiques principals.
- Diferenciar entre la realitat i els somnis o fantasies.

e) Continguts a desenvolupar.

- El poema.
- El vers.
- L'estrofa.
- Els animals: el ratolí (mamífer i rosegador).
- Les disfresses.
- Els herois.
- Els somnis.
- La realitat.
- La fantasia.
- L'amistat.
- Llocs importants del món.
- Monuments importants del món.

f) Competències bàsiques.

- Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
- Competència d'iniciativa i autonomia personal.
- Competència artística i cultural.
- Competència d'aprendre a aprendre.
- Competència social i ciutadana.
- Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

B. TREBALL AMB ELS ALUMNES

a) Activitats prèvies a la lectura.

1. Observa la portada, la contraportada i contesta les següents preguntes.

- Quin és el títol del llibre?

.....

- Qui és l'autor/a?

.....

- Qui ha fet les il·lustracions (els dibuixos)?

.....

- T'agraden aquestes?

- Quantes pàgines té el llibre?

- És un llibre llarg o curt?

Si mireu dins del llibre:

- Què penseu que pot ocórrer en aquesta història?

.....
.....
.....
.....

- Qui penseu que serà el protagonista?

.....

- Com creus que és aquesta història? Tria i encercla una opció.

Alegre	Trista	Terrorífica	D'amor
--------	--------	-------------	--------

b) Després de llegir.

Proposem algunes activitats a realitzar després de la lectura.

ACTIVITATS

1. Amb aquesta activitat anem a treballar el vocabulari que encara no entenem.

- a) Mentre llegiu aneu anotant o subratllant les paraules que no enteneu.
- b) Més tard les anotarem totes a la pissarra.
- c) Si algun company/a coneix el significat, l'explica a tota la classe.
- d) Finalment, les que no coneix ningú, les busquem al diccionari.

2. Quan llegim podem utilitzar diferents entonacions. Llegiu en veu alta els paràgrafs 11 i 12 del poema utilitzant les següents entonacions.

ALEGRIA	POR	PENA	SORPRESA	ENUIG	BOGERIA
---------	-----	------	----------	-------	---------

Quina entonació t'ha agradat més?

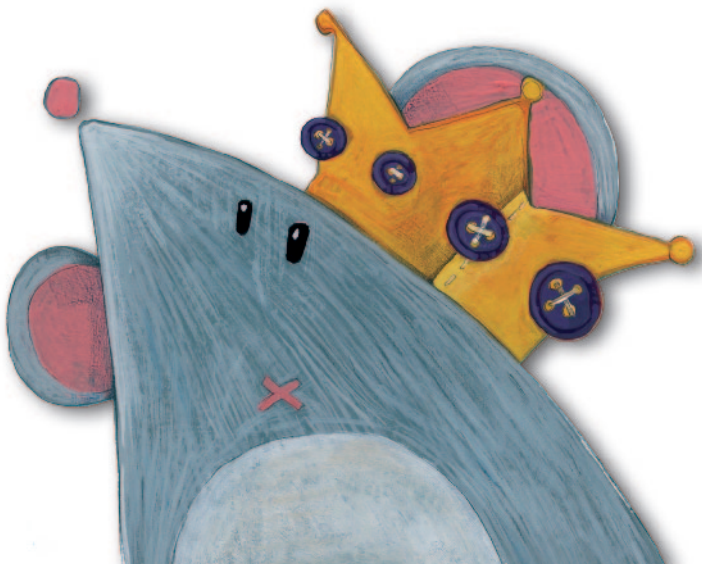
.....

3. Fixa't en el primer paràgraf de la lectura i llegeix-lo atentament. Ara, pensa algun altre lloc on podria viure el ratolí i què faria.

*Al racó de les disfresses
hi ha un ratolí amagat
que de tant de ratar teles
viu en un món encantat.*

Ara canvia les paraules que hi havia subratllades, i omple els espais en blanc.

Al _____
hi ha un ratolí amagat
que de tant de _____
viu en un món _____.

4. Uneix el començament de les següents frases amb el seu final.

El ratolí vivia en...

... una rateta viatgera.

El ratolí es disfressava amb...

... Austràlia, l'Índia, el Pol Nord, etc.

La rateta viatgera havia estat en...

... el racó de les disfresses.

El ratolí somniava que era...

... els retalls de les teles.

Al racó on vivia el ratolí un dia va arribar...

... un heroi d'admirables aventures.

El ratolí i la rateta se'n van anar a...

... veure el món.

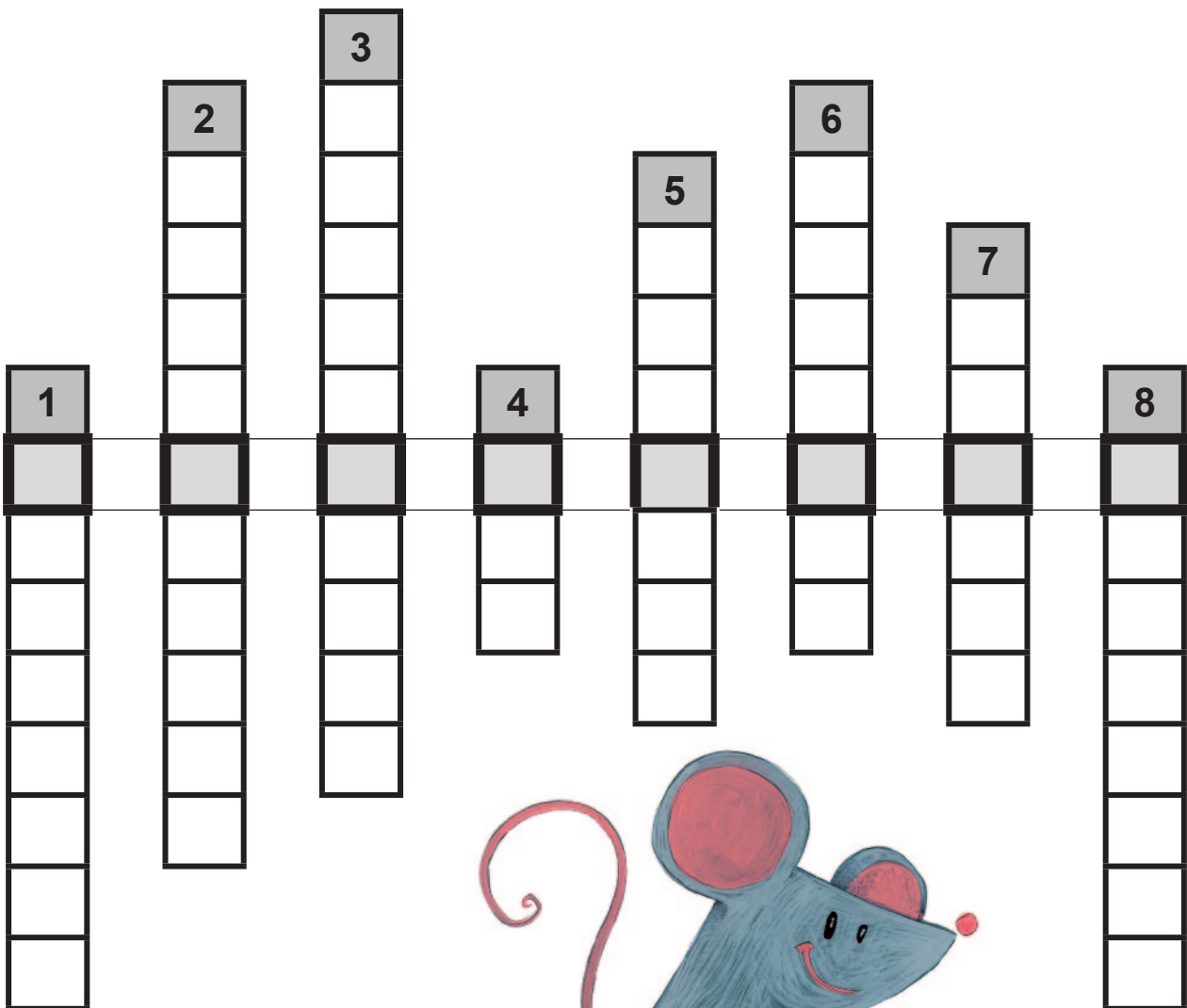
- Ara escriu, per ordre, les oracions senceres i obtindràs un resum del conte.

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....
6.
.....

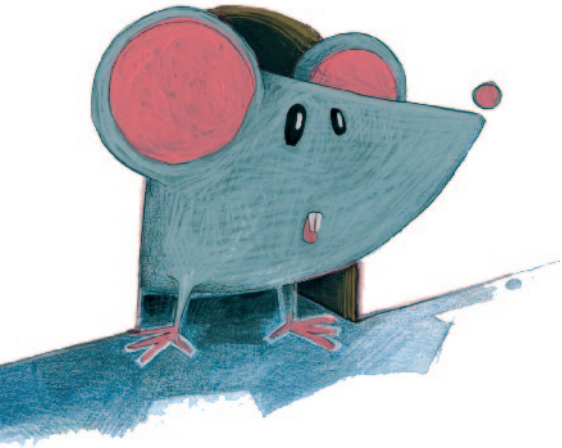

5. Resol aquest encreuat amb alguns dels personatges que apareixen a l'estrofa n° 6 del poema i descobreix la paraula secreta.

1. Ésser que travessa les parets i fa *uuuuuuhhhhh*.
2. Persona que puja a un coet espacial i viatja a l'espai.
3. Persona a la que li agrada molt viatjar i descobrir moltes coses.
4. Persona que porta un barret al cap i una vareta màgica.
5. Persona que pilota i vola amb un avió.
6. Ésser molt lleig que dona molta por als xiquets i les xiquetes.
7. Persona molt i molt gran que menja moltíssim
8. Persona que viu al Pol Nord i besa fregant el nas.

6. Busca en aquesta sopa de lletres el nom de 7 països o ciutats que apareixen en la lectura.

I	N	D	I	A	P	O	L	I	X
R	E	T	M	O	X	F	S	T	A
A	U	S	T	R	A	L	I	A	Ñ
W	S	G	I	S	F	S	C	L	M
L	O	N	D	R	E	S	A	I	X
W	E	R	T	Q	T	Y	O	A	I
P	A	R	I	S	T	A	U	V	N
N	O	V	A	Y	O	R	K	N	A

Ara escriu els noms que has trobat, en la seua columna corresponent.

CIUTATS	PAÏSOS

7. Algunes d'aquestes afirmacions no són correctes, escriu "V" si són vertaderes o "F" si són falses.

	RESPOSTA
Al ratolí no li agradaven les disfresses.	
La rateta es va fer enemiga del ratolí.	
Al final de la història el ratolí decideix quedar-se al seu racó.	
El ratolí somniava moltes vegades que era una heroi.	

- Ara transforma les oracions falses en vertaderes.

.....

.....

.....

.....

8. Busca informació sobre els ratolins en llibres, Internet, etc. i completa aquesta fitxa per poder conèixer millor el protagonista de la nostra història. Busca també una foto i pega-la en el requadre.

FITXA DEL RATOLÍ

Com és?

.....
.....
.....

Com s'alimenta?

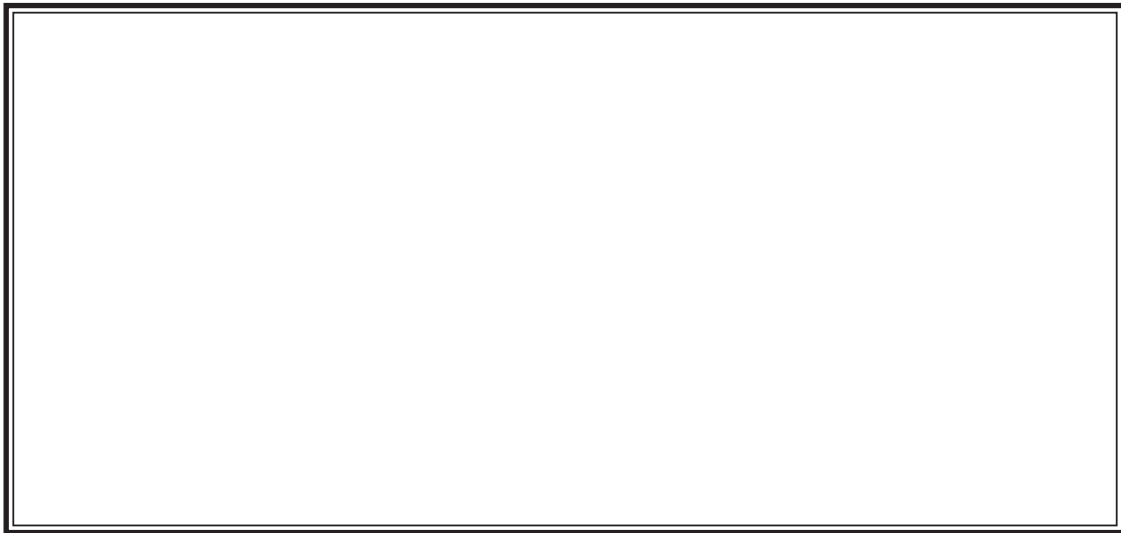
.....
.....
.....

On viu?

.....
.....
.....

Quines costums té?

.....
.....
.....

9. Llegeix aquesta endevinalla i a veure si descobreixes de quin animallet parla.

*Xicotet i pelut com un ratolí,
menja pinso i és molt fi,
te molta son al matí i
molta més a la nit.
Què es?*

Resposta:

10. Segur que has trobat la resposta molt fàcilment. Ara inventa't una endevinalla i quan tots els companys de la classe la tingueu, llegiu-la en veu alta i intenteu endevinar la resposta.

El/la guanyador/a serà la persona que n'encerte més.

.....

.....

.....

.....

.....

11. Dibuixa el ratolí del que parla cada oració. Fixa't molt bé en els detalls.

<p>El ratolí és feliç regirant en les disfresses.</p>	
<p>Per a moure'ns per la pantalla de l'ordinador necessitem el ratolí.</p>	

12. Escriu una cosa positiva i una negativa de quan el ratolí...

VIVIA TANCAT EN EL RACÓ DE LES DISFRESSES

Positiva:

Negativa:

VIATJAVA PEL MÓN AMB LA RATETA

Positiva:

Negativa:

- Ara comenteu les vostres respostes amb la resta de companys i feu una xicoteta pluja d'idees.

13. Confecciona't una careta de ratolí.

► MATERIAL:

Cartolina blanca DIN A4. Careta (ANNEX 1).

Gometa elàstica.

Colors.

Cinta adhesiva.

Tisores.

Punxó.

► REALITZACIÓ:

Pintar la careta.

Perforar els ulls amb un punxó.

Retallar la careta amb les tisores.

Fer els forats amb el punxó per poder enganxar les gometes.

Passar les gometes pels seu foradets corresponents i enganxar-los amb cinta adhesiva.

14. El ratolí somniava que era un indi, un príncep, un pirata... Ara somnia tu i pensa que t'agradaria ser. Comença el concurs de maquillatge!!!

► MATERIAL

Pintures de maquillatge

Espill

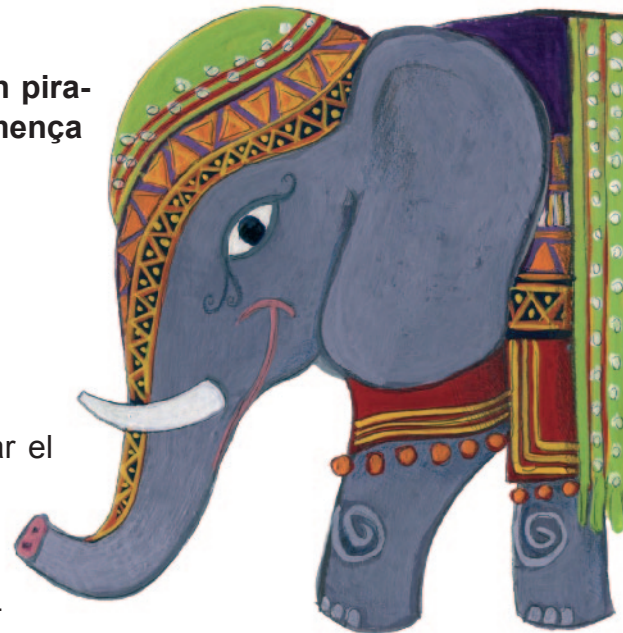
► DESENVOLUPAMENT

1. Cada alumne es maquilla la cara per a representar el personatge somniat.

2. Després s'elegeix el millor maquillatge (cal valorar l'originalitat, el colorit, el disseny...):

Cada alumne tria els tres maquillatges que més li agraden.

Guanya el que més vots ha obtingut.

15. Recordeu títols de contes que tenen com a protagonista algun ratolí, on apareguen ratolins famosos en pel·lícules, dibuixos animats... etc. Expliqueu què feien aquestos ratolins i quines històries vivien.

Tria una història i escriu-la a la llibreta.

16. Joc: Memori “Llocs i monuments del món”. (ANNEX 2)

► La classe s’organitza en xicotets grups (de 3 a 4 alumnes) i a cada grup es dona un lot de fitxes que es col·loquen cap per avall.

► Un alumne destapa dues fitxes. Si formen parella, se les queda i en destapa dues més.

► Si no són parella, les deixa com estaven i passa el torn al company següent que repeteix el procés.

► S’acaba el joc quan ja estan totes les parelles formades.

► Guanya el que més parelles ha fet.

17. Joc *Rateta que et pilla el gat*. Joc popular.

DESENVOLUPAMENT

Entre tots els alumnes que participen es sortegen els personatges de “gat” i “ratolí”. La resta de xiquets formen un rogle donant-se les mans i tancant-lo, deixant al ratolí dins. El que fa de gat es queda fora.

Comença el joc quan el ratolí ix del rogle, entre dos dels seus companys/es de joc. Després entra el gat en el rogle i diu –per on ha eixit el ratolí?- I tots contesten -per la porta s’ha escapat!-, i aleshores el gat corre en busca del ratolí passant pels mateixos llocs que passa el ratolí fins que l’agarra.

Mentre el gat corre a pel ratolí tots canten:

*Ratolí que et pilla el gat,
Ratolí que et va a pillar,
Si no et pilla esta nit,
Demà et pillarà.*

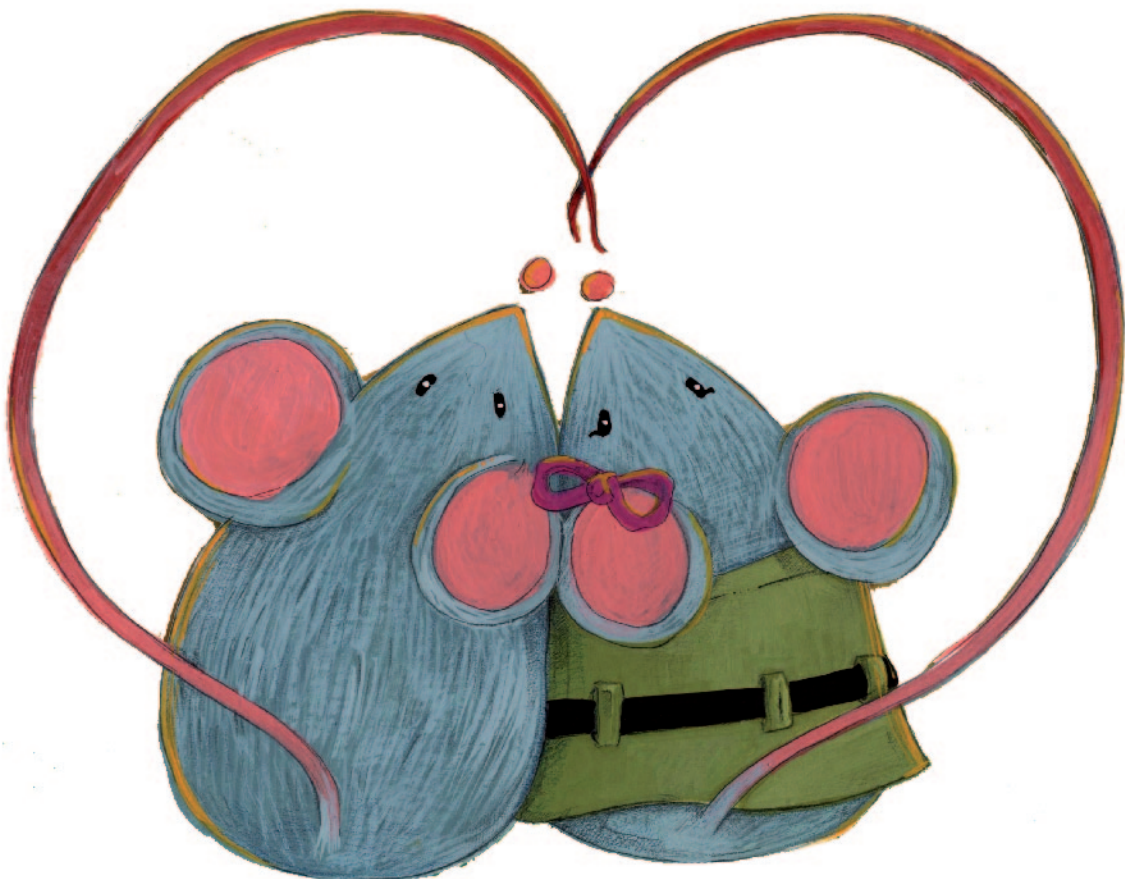
Si el gat agarra al ratolí, es canvien els papers entre ells i comença el joc de nou.

Per a que el gat i el ratolí no es cansen, o simplement si volen, poden donar-li el personatge a algú (tant el gat com el ratolí). Aleshores es posen davant d’un company/a i criden fort “gat” o “ratolí”.

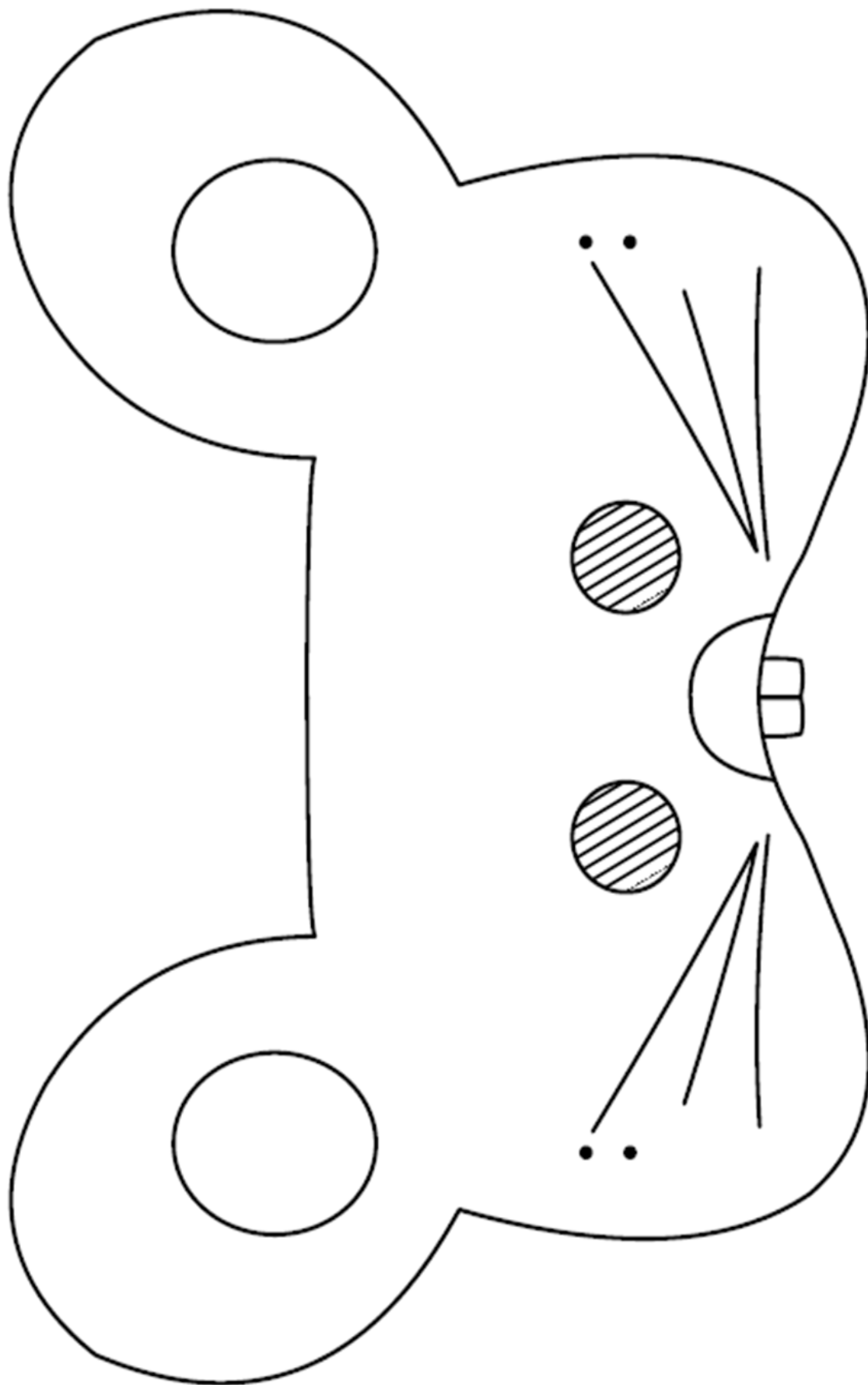

18. Imagina que tu eres el ratolí o la rateta. Envia una postal des d'una ciutat a un dels teus companys/es de la classe. Conta-li alguna de les coses que has fet o has vist en els teus viatges.

<p>¡Hola _____!</p> <p>Estic en _____ i he _____</p> <p>_____.</p> <p>Ah ir vaig conèixer _____</p> <p>_____ i després</p> <p>vaig anar a _____.</p> <p>Estic molt _____ d'estar ací.</p> <p>Avui hem vist _____,</p> <p>hasigut _____.</p> <p>Una abraçada!!!</p>	<p>ADREÇA</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
--	---	---

ANNEX 1

ANNEX 2. IMPRIMIR O FOTOCOPIAR EN DIN A3 I RETALLAR.

PARÍS

**NOVA
YORK**

LONDRES

AUSTRÀLIA

XINA

ÍNDIA

EGIPTE

ÀRTIC

ITÀLIA

VALÈNCIA

TORRE EIFFEL

ESTATUA DE LA LLIBERTAT

BIG BEN

ÒPERA DE SÍDNEY

MURALLA

TAJ MAHAL

PIRÀMIDES

IGLÚ

CIRC ROMÀ

CIUTAT DE LES ARTS I LES CIÈNCIES

SOLUCIONARI

b) Després de llegir.

ACTIVITATS

1. Amb aquesta activitat anem a treballar el vocabulari que encara no entenem.

- Mentre llegiu aneu anotant o subratllant les paraules que no enteneu.
- Més tard les anotarem totes a la pissarra.
- Si algun company/a coneix el significat, l'explica a tota la classe.
- Finalment, les que no coneix ningú, les busquem al diccionari.

2. Quan llegim podem utilitzar diferents entonacions. Llegiu en veu alta els paràgrafs 11 i 12 del poema utilitzant les següents entonacions.

ALEGRIA	POR	PENA	SORPRESA	ENUIG	BOGERIA
---------	-----	------	----------	-------	---------

Quina entonació t'ha agradat més? **Resposta oberta.**

.....

3. Fixa't en el primer paràgraf de la lectura i llegeix-lo atentament. Ara, pensa algun altre lloc on podria viure el ratolí i què faria.

*Al racó de les disfresses
hi ha un ratolí amagat
que de tant de ratar teles
viu en un món encantat.*

Ara canvia les paraules que hi havia subratllades, i omple els espais en blanc.
Resposta oberta.

Al _____
hi ha un ratolí amagat
que de tant de _____
viu en un món _____.

4. Uneix el començament de les següents frases amb el seu final.

El ratolí vivia en...	... una rateta viatgera.
El ratolí es disfressava amb...	... Austràlia, l'Índia, el Pol Nord, etc.
La rateta viatgera havia estat en...	... el racó de les disfresses.
El ratolí somniava que era...	... els retalls de les teles.
Al racó on vivia el ratolí un dia va arribar un heroi d'admirables aventures.
El ratolí i la rateta se'n van anar a...	... veure el món.

- Ara escriu, per ordre, les oracions senceres i obtindràs un resum del conte.

1. El ratolí vivia en el racó de les disfresses.
2. El ratolí es disfressava amb els retalls de les teles.
3. La rateta viatgera havia estat en Austràlia, l'Índia, el Pol Nord, etc.
4. El ratolí somniava que era un heroi d'admirables aventures.
5. Al racó on vivia el ratolí un dia va arribar una rateta viatgera.
6. El ratolí i la rateta se'n van anar a veure el món.

5. Resol aquest encreuat amb alguns dels personatges que apareixen a l'estrofa n° 6 del poema i descobreix la paraula secreta.

1. Ésser que travessa les parets i fa *uuuuuuuhhhh*.
2. Persona que puja a un coet espacial i viatja a l'espai.
3. Persona a la que li agrada molt viatjar i descobrir moltes coses.
4. Persona que porta un barret al cap i una vareta màgica.
5. Persona que pilota i vola amb un avió.
6. Ésser molt lleig que dona molta por als xiquets i les xiquetes.
7. Persona molt i molt gran que menja moltíssim
8. Persona que viu al Pol Nord i besa fregant el nas.

		3			6			
	2	E		5	M		7	
	A	X		A	O		G	
	S	P		V	N		E	
	T	L		I	S		G	
1	R	O	4	A	T	8		
F	O	R	M	A	R	G	E	
A	N	A	A	D	R	A	S	
N	A	D	G	O	E	N	Q	
T	U	O		R		T	U	
A	T	R					I	
S	A						M	
M							A	
A							L	

6. Busca en aquesta sopa de lletres el nom de 7 països o ciutats que apareixen en la lectura.

I	N	D	I	A	P	O	L	I	X
R	E	T	M	O	X	F	S	T	A
A	U	S	T	R	A	L	I	A	Ñ
W	S	G	I	S	F	S	C	L	M
L	O	N	D	R	E	S	A	I	X
W	E	R	T	Q	T	Y	O	A	I
P	A	R	I	S	T	A	U	V	N
N	O	V	A	Y	O	R	K	N	A

Ara escriu els noms que has trobat, en la seua columna corresponent.

CIUTATS	PAÏSOS
LONDRES	ÍNDIA
PARÍS	AUSTRÀLIA
NOVA YORK	ITÀLIA
	XINA

7. Algunes d'aquestes afirmacions no són correctes, escriu "V" si són vertaderes o "F" si són falses.

	RESPOSTA
Al ratolí no li agradaven les disfresses.	F
La rateta es va fer enemiga del ratolí.	F
Al final de la història el ratolí decideix quedar-se al seu racó.	F
El ratolí somniava moltes vegades que era una heroi.	V

- Ara transforma les oracions falses en vertaderes.

.....

.....

.....

.....

8. Busca informació sobre els ratolins en llibres, Internet, etc. i completa aquesta fitxa per poder conèixer millor el protagonista de la nostra història. Busca també una foto i pega-la en el requadre.

Resposta oberta.

9. Llegeix aquesta endevinalla i a veure si descobreixes de quin animallet parla.

*Xicotet i pelut com un ratolí,
menja pinso i és molt fi,
te molta son al matí i
molta més a la nit.
Què es?*

Resposta: el hámster

10. Segur que has trobat la resposta molt fàcilment. Ara inventa't una endevinalla i quan tots els companys de la classe la tingueu, llegiu-la en veu alta i intenteu endevinar la resposta. **Resposta oberta.**

El/la guanyador/a serà la persona que n'encerte més.

11. Dibuixa el ratolí del que parla cada oració. Fixa't molt bé en els detalls.

Resposta oberta.

12. Escriu una cosa positiva i una negativa de quan el ratolí...

Resposta oberta.

13. Confecciona't una careta de ratolí.

14. El ratolí somniava que era un indi, un príncep, un pirata... Ara somnia tu i pensa que t'agradaria ser. Comença el concurs de maquillatge!!!

15. Recordeu títols de contes que tenen com a protagonista algun ratolí, on apareguen ratolins famosos en pel·lícules, dibuixos animats... etc.

Expliqueu què feien aquestos ratolins i quines històries vivien.

Tria una història i escriu-la a la llibreta.

Resposta oberta.

16. Joc: Memori "Llocs i monuments del món". (ANNEX 2)

17. Joc "Rateta que et pilla el gat". Joc popular.

18. Imagina que tu eres el ratolí o la rateta. Envia una postal des d'una ciutat a un dels teus companys/es de la classe. Conta-li alguna de les coses que has fet o has vist en els teus viatges. **Resposta oberta.**